

politisk Art. Finansministeren har i Virkeligheden selv erkendt dette ved at sige, at naar vi henlægge, hvad vi have udover 2 pCt. af den aarlige Indtægtsforøgelse, har Rigsdagen en tilstrækkelig Margin, et tilstrækkeligt Raaderum for sin finansielle Myndighed i det kommende Aar. Den kan forøge Udgifterne med 2 pCt., og det mener Finansministeren er tilstrækkeligt. Det, som dette Lovforslag i Virkeligheden tilsigter, er altsaa at begrænse kommende Rigsdages Udgiftsbevillingsret. Jeg ser det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard) nikke. Jeg tror, det betyder, at han mener, at det er en god Gerning. Nu kan det ogsaa godt være, at Rigsdagen bør begrænse sine Udgiftsbevillinger. Det tror jeg, der er ubetinget Stemmning for. Sparsommelighed er en god Ting, og vi have i Aar gennem Behandlingen af Finanslovsforslaget bestræbt os for at indføre en ny Sparsommelighedens Aand i vor Finanshusholdning. Men eet er, at Rigsdagen føler det nødvendigt at handle saaledes og saaledes, noget andet er, at Rigsdagen konstitutionelt paalægger sig et Baand.

Er det nu rigtigt, hvad Finansministeren har sagt, at en 2 pCts Stigning af Udgifterne vil være, hvad Rigsdagen udmærket kan klare sig med? Jeg skal tillade mig at se paa de samme Perioder, som jeg for et Øjeblik siden gennemgik. Det drejer sig altsaa ikke blot om Aar, hvori det nuværende Regeringsparti har styret, heller ikke blot om Aar, hvori det samlede Venstre har styret, men ogsaa om Aar, hvori Højre har regeret, altsaa 3 Perioder, hvori Højre, det samlede Venstre og de Moderate have siddet ved Styret her i Landet. Disse Aar maa altsaa give et nogenlunde normalt Billede af, hvilke Udgifter den samlede Rigsdag har anset for nødvendige. I disse Aar er Forholdet følgende: I 1894—95 vare Udgifterne 60 Mill. Kr., og hvis man regner en normal Stigning af 2 pCt. stigende fra Aar til Aar, saaledes at altsaa Slutningsprocenten bliver noget højere, fordi man faar 2 pCt. ogsaa af Stigningen, vil det altsaa sige, at man i Perioden fra 1895—96 til 1899—1900 kunde have disponeret fra Rigsdagens Side over i alt ca. 318 Millioner, men vi anvendte, da Højre endnu dannede Regeringen, og der var et Venstrefertal her, 337 Millioner. Der vilde altsaa efter Finansministerens Regel om, hvad der maa bruges, have manglet 19 Millioner. Tage vi den næste Periode, 1900—01 til 1904—05, altsaa den Periode, hvor Venstrereform-

partiet havde Magten, kunde man paa samme Maade have brugt 371½ Million, men der blev anvendt 380 Millioner, altsaa 8½ Million mere. Og i den Periode, hvor den nuværende Regering, hvor de Moderate have styret, kunde man efter Finansministerens Opgørelse have brugt 443 Millioner, men der er brugt 473 Millioner; man vilde altsaa være kommen 30 Millioner til kort.

Jeg tror hermed at have paavist, at Finansministerens Bemærkning, at en 2 pCts Stigning i Udgifterne er normal og tilstrækkelig, er urigtig, eftersom den i ingen af de 3 Perioder, hvor 3 forskellige Retninger have styret, har slaaet til. Vedtager man en Ordning, som paalægger dette Baand, har man dermed stillet den kommende Lovgivningsperiode ringere end nogen af de 3 sidste 5aarige Perioder. Det vil sige, at det følgende Aars Rigsdag, dernæst de 3 Rigsdage, der vælges ved Valget 1913, og derefter de første Aars Rigsdage af dem, der vælges i 1916, ville være under den Klemme. Hvad Finansministeren har antydnet og foreslaaet, er en Art Normalbudget, hvortil Rigsdagen og Folketinget som det særligt bevilgende saa at sige bindes, det vil sige et Budget, hvor der til en normal Stigning af Indtægterne svarer en normal Stigning af Udgifterne, og det giver Finansministeren Rigsdagen Ret til; men paa de frie Bevillinger lægger Finansministeren gennem den af Højre forlangte Bestemmelse et Baand, et Pres.

Nu bliver Spørgsmaalet: Hvor meget binder saa den Lov, som Finansministeren her foreslaar? Hvor meget binder selve Beslutningen om Henlæggelser? Jeg vil bede Finansministeren ogsaa udtale sig herom. Vil det sige, at naar denne Lov er vedtagen, er i 5 Aar ikke blot Finansministeren forpligtet til at foreslaa disse Henlæggelser, men Rigsdagen er ogsaa forpligtet til at vedtage dem? Er denne Lov at forstaa saaledes, at den bestaar ganske som en sædvanlig Lov og kun kan hæves gennem en ny Lovbeslutning, hvad enten det sker ved særlig Lov eller en Anmærkning paa Finansloven? Hvis det sidste er Tilfældet, kan der opstaa alvorlige Vanskeligheder, hvis Rigsdagen paa et vist Tidspunkt føler sig bunden paa en alvorlig Maade i sine frie Dispositioner, fordi den paa Grund af Henlæggelsesbestemmelsen ikke har Penge til Raadighed til de Formaal, der synes den absolut nødvendige, og Folketinget da ved en Anmærkning paa Finansloven ønsker at indsætte Beslutningen om, at denne Lov skal ophæves.